

да го демаскира и демистифицира. Борис Морев твърде бързо спечелва ръката на "царската" дъщеря Мария, детето на "бащата" на царството "Никотиана" татко Пиер, но този "хепиенд" е не краят, а началото на неговия роман. Макар и с малко повече изпитания и след по-дълго романово време и "пепеляшката" Ирина сбъдва своята приказка, достига своя хепиенд, става любовница, а после и съпруга на забогателия вече свой приказен принц Борис. Но този "хепиенд" също не е краят, а почти началото на нейния роман. А и романът на Борис и романът на Ирина завършват не с хепиенд, а със смъртта им през пустотата и разрухата.

Романът "Тютюн" представя жанрова трансформация на архаичните "приказки" в модерни "трагедии". Ако си припомним отново определението на Мирча Елиаде за романа като "голямото хранилище на унищожените митове", можем да наречем романа "Тютюн" не хранилище, а гробница на приказни образи, сюжети и развръзки (хепиенди), демистифициране на "приказните" надежди на хората. Знаейки как завършва "приказката" на Ирина и Борис, можем да си представим как ще завърши "приказката" на Павел. Тя впрочем завърши – не в романа, а в историята. Което не значи, че няма да слушаме, да гледаме и да четем нови "приказки".

А сега още една рефлексия върху романа, вече (пак) *отвъд романизираната приказка* за "тримата братя и златната ябълка".

"Тютюн" завършва с вестта за самоубийството на Ирина, малко преди това се е самоубил и Костов, а още по-рано умира от естествена – ако може да се нарече "естествена" една преждевременна, макар и от болест – смърт като тази на Борис Морев. Това е и "естественият" (ако в изкуството въобще можем да говорим за "естествени" неща, затова е по-точно да се каже – в съответствие със смисловата логика на творбата, която е роман за Ирина и Борис и за света на тютюна) завършек на романа "Тютюн" – четен и на социално-историческо равнище – като края на света на "Никотиана", и като екзистенциално-психологически роман – като края на житейския роман на Ирина, на Борис Морев, на тяхната трагична любов.